

Uitvoeringsparagraaf 2019

Bij Beleidsagenda Energietransitie 2016-2020

**Provincie Noord-Holland
April 2019**

Kenmerk 1198947/1198545

Inleiding

In deze Uitvoeringsparagraaf maken wij inzichtelijk welke activiteiten wij uitvoeren in 2019. Qua tijdsplanning betekent dit dat de uitvoering in bepaalde gevallen weliswaar vorig jaar of het jaar ervoor is gestart, maar dat de activiteiten continueren in 2019 en kunnen doorlopen in navolgende jaren. Dit is het vierde jaar dat de Beleidsagenda Energietransitie in uitvoering is. Er zijn in het Coalitieakkoord structureel (begrotings)middelen beschikbaar gesteld die wij inzetten voor de uitvoering van de Beleidsagenda. Waar het kan, wordt er aangesloten bij andere, overlappende, doelen in de begroting, bijvoorbeeld de verduurzaming van de glastuinbouw. In de begroting wordt ook een overzicht gegeven van de reserves waarover in de vorige collegeperiode is besloten, of waarover in deze periode een besluit moet worden genomen.

Begroet 2019

Programmabegroting Milieu	2019			
Energietransitie Algemeen	€ 1.568.000,-	Voor 2019 heeft PS in vervolg op de motie 2017-110 aanvullend budget van € 10,83 miljoen beschikbaar gesteld ten behoeve van het thema Energietransitie. Dit komt boven op de bij het coalitie beschikbaar gestelde middelen van ruim € 1 miljoen.		
RES-middelen	€ 1.500.000,-			
Glastuinbouw	€ 208.000,-			
Uitvoeringsprogramma energietransitie NZKG	€ 1.000.000,-			
Zon	€ 4.500.000,-			
Geothermie	€ 3.100.000			
Totaal	€11.876.000			
Reserves/fondsen – Reeds besloten	Beschikbaar	Toelichting		
Energietransitie	€ 15.120.000	Met de motie 2017-110 van 6 november 2017 heeft PS verzocht om bestaande reserves door te lichten en inzicht te geven in de financiële mogelijkheden die daaruit ontstaan om daarmee aanvullende ambities te kunnen financieren op een aantal thema's. Bij de tweede begrotingswijziging 2018 is door PS ingestemd met een pakket van aanvullende initiatieven die gedekt worden vanuit deze vrijval uit reserves. Een deel daarvan (€ 24,4 miljoen) betrof het onderwerp 'Energietransitie'. In 2018 is € 20 miljoen toegekend aan projecten voor energietransitie. Bij de zomernota 2018 is tevens besloten dat er een gedeelte van dit budget wordt ingezet ten behoeve van apparaatskosten. Niet alle middelen zijn in 2018 tot besteding gekomen en zijn beschikbaar om in 2019 aan de betreffende projecten besteed te worden. Provinciale Staten is eind maart 2019 per brief op de hoogte gesteld van de besteding van de restant middelen uit motie 2017-110 voor Energietransitie. Wat resteert aan nog te besteden ruimte voor 2019 is € 10,07 miljoen. Daarnaast zijn in voorgaande jaren budgetten beschikbaar gesteld voor verschillende duurzaamheids-		

		initiatieven. Denk hierbij aan opdracht CO2 monitoring (€ 400.000), warmtenetten (€ 2,89 miljoen), Investa (€ 960.000) en diverse overige (oude) regelingen (800.000). Wat resteert aan nog te besteden ruimte voor 2019 is € 5,05 miljoen.
Energiebesparing bestaande woningvoorraad	€ 7.100.000,-	Het programma Verduurzaming bestaande woningvoorraad Noord-Holland is in februari 2018 door PS vastgesteld. Er is met de uitvoering ervan gestart en inmiddels zijn de drie regelingen vastgesteld. De eerste regeling subsidieert de ontwikkeling van innovatieve financieringsconstructies voor woningverduurzaming. De tweede regeling subsidieert regionale programma's waarbij particuliere woningeigenaren worden gestimuleerd hun woning te verduurzamen. De derde regeling ondersteunt duurzaamheidsinitiatieven van burgercollectieven. Daarnaast zijn we in gesprek met TNO, Greenhome en Duurzaam Bouwloket voor het ontwikkelen van een innovatieve woningadvies app. Tot slot is het Servicepunt Duurzame Energie in gesprek met de gemeente Haarlem en de Haarlemse corporaties over een aanpak waarbij verduurzaming van de corporatievoorraad voor de verschillende corporaties slim kunnen worden gecombineerd en gekoppeld aan de meerjarig onderhoudsprogramma's van de corporaties.
PDENH	PM	Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH) investeert in bedrijven die innovatieve technologieën ontwikkelen op het gebied van duurzame energie. In 2018 is het fondsvermogen van PDENH opgehoogd tot € 55 miljoen. Per maart 2019 is het totaal aantal financieringen uitgebreid tot 18. Daarnaast zijn in 2018 twee participaties (met een positief rendement) verkocht. De portefeuille van PDENH bestaat in maart 2019 uit ruim 34 miljoen aan commitments, en de totale (ongewogen) pipeline bedraagt ca. € 48 miljoen. Gewogen naar slagingskansen bedraagt de (gewogen) pipeline ca. € 14 miljoen per maart 2019. Aan GS wordt, volgens planning, in de loop van 2019 voorgelegd om in te stemmen met het doteren van een derde tranche aan het fondsvermogen van PDENH. Dit is conform het oprichtingsbesluit van PDENH (122693/122693, d.d. 19 maart 2013), onder voorbehoud van een positief besluit door Provinciale Staten. Dit zal vergezeld gaan van een voordracht en ontwerpbesluit, dat door uw college aan Provinciale Staten wordt voorgelegd met het verzoek tot beschikbaarstelling van de benodigde middelen voor de derde tranche.
Duurzaam Innovatiefondsen	€ 4.300.000	In het coalitieakkoord is totaal € 18 miljoen beschikbaar gesteld voor de MKB Innovatiefondsen, waarvan € 10 miljoen voor duurzaamheid. PS hebben besloten over de

		uitvoering van 4 instrumenten die inmiddels zijn ingericht en in uitvoering zijn: - Subsidieregeling MKB innovatiestimulering topsectoren wordt uitgevoerd sinds 2016. - Innovatiefonds Noord-Holland, door samenwerking met kennisinstellingen is hiervoor nu €21 miljoen beschikbaar. De eerste leningen zijn al verstrekt. - Investeringsgereed programma (PIM), is nu halverwege de uitvoeringsperiode van 3 jaar. In deze periode zijn ruim 200 ondernemers begeleid waarbij er voor €14,5 miljoen aan financiering is opgehaald. - Versnellingsprogramma Duurzame Mobiliteit en Circulaire Economie (Go!-NH), tweede editie van de vier is in januari afgerond. Voor 2019 is geraamd hieraan € 4,3 miljoen te besteden.
Totaal	€ 26.520.000	

Beoogde activiteiten 2019

Algemene Activiteiten			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Samenwerking	In 2019 starten en/of continueren wij een aantal samenwerkingsverbanden, zoals: IPO, MRA Duurzaamheid, Ontwikkelingsbedrijf NHN, lidmaatschap Klimaatverbond, Dag van de Duurzaamheid. Wij zijn gericht op het versterken van relaties met strategische partners en willen hen met regelmaat bijeen brengen om kennis uit te wisselen en relaties onderling te versterken.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid
Interbestuurlijke Programma (IBP), Klimaatakkoord en Klimaatwet	Wij stellen ons actief op als gesprekspartner van het Rijk en andere partijen, onder andere via het IPO, bij het opstellen van het Klimaatakkoord. Wij bereiden ons zoveel mogelijk voor op de uitvoering ervan. Wanneer het Klimaatakkoord getekend is en Noord-Holland een nieuw coalitieakkoord heeft, kan begonnen worden met het opstellen van de opvolger van de huidige Beleidsagenda Energietransitie.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid
Regionale energiestrategie (RES)	2019 staat voor een groot deel in het teken van de Regionale energiestrategieën (RES-sen). Deze RES-sen vloeien voort uit de afspraken uit het Klimaatakkoord. In Noord-Holland worden twee RES-sen opgesteld: een voor Noord-Holland Noord en een voor Noord-Holland Zuid. De provincie Noord-Holland ondersteunt het proces door het ter beschikking stellen van kennis en middelen.	RES-middelen	Duurzaamheid Ruimte
EnergieLab	In navolging van het eerste succesvolle Energielab waterstof eind 2018, organiseren we in 2019 nog een EnergieLab waterstof na de zomer.	Energietransitie Algemeen	Duurzaamheid
Inspelen op actuele ontwikkelingen	Wij reserveren middelen om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen.	Energietransitie Algemeen	Duurzaamheid

Energiebesparing in de gebouwde omgeving			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Servicepunt Duurzame Energie (SPDE)	Eind 2016 is de Europese aanbesteding van het SPDE afgerond. Dit heeft geresulteerd in een overeenkomst met de bureaus Overmorgen en AEF om voor een periode van maximaal 4 jaar invulling te geven aan het SPDE. Er is alleen voor 2019 nog budget. Als we ook in 2020 het SPDE willen inzetten zal in 2019 budget moeten worden gereserveerd.	Energietransitie Algemeen	Duurzaamheid Wonen

	Dit jaar ligt het accent van de werkzaamheden van het SPDE op het ondersteunen van gemeenten bij het verduurzamen van warmtevoorziening in de gebouwde omgeving. In het jaarplan 2019 zijn activiteiten verder uitgewerkt.		
Onderzoek 'Warmte in Transitie'	In 2016/2017 heeft CE Delft het project 'Warmte in Transitie' uitgevoerd. Hierbij is voor alle gemeenten in Noord-Holland op buurtniveau in kaart gebracht op welke wijze de gebouwde omgeving energieneutraal zou kunnen worden gemaakt in 2050. De resultaten zijn bestuurlijk gedeeld met de individuele gemeenten. In een aanvullende opdracht hebben CE Delft en Innoforte een viewer ontwikkeld, waarmee voor woningen inzichtelijk wordt gemaakt met welke verduurzamingsmaatregelen de woning geschikt is om gebruik te kunnen maken van de toekomstige warmtevoorziening en welke kosten daarmee gemoeid zijn. In 2019 gaan we na in hoeverre gemeenten deze tool gebruiken en of er nog verbeteringen wenselijk zijn.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Wonen
Bestemming middelen Coalitieakkoord voor 'energiebesparing bestaande woning-voorraad'	In februari 2018 hebben PS het 'programma verduurzaming bestaande woningvoorraad Noord-Holland' vastgesteld. In de zomer van 2018 waren alle regelingen die uit dit programma voortkomen gereed. 2019 t/m 2021 staan in het teken van uitvoering van dit programma.	Reserve verduurzaming bestaande woningvoorraad	Wonen Duurzaamheid
Samenwerkingsagenda Provincie en Bouwend Nederland (SWA)	In juni 2016 heeft de provincie een samenwerkingsagenda met Bouwend Nederland gesloten. In 2018 zijn de thema's versnelling woningbouw productie en duurzaam bouwen uitgebreid met klimaatadaptatie en circulair bouwen. In 2019 gaan we verder met de activiteiten van de samenwerkingsagenda. Voor details wordt verwezen naar de agenda.	Niet van toepassing	Wonen Duurzaamheid

Energiebesparing in de industrie			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Extra inzet op wettelijke taken (vergunning verlening/handhaving).	In 2019 zetten wij vanuit de Beleidsagenda Energietransitie onze additionele bijdrage aan de Omgevingsdienst NZKG voort om prioriteit te geven aan energiebesparing bij provinciale inrichtingen. De basis hiervoor is de wet Milieubeheer. In 2017 is de uitvoeringsnotitie 'Energiebesparing industrie' vastgesteld. De daarin voorgestelde acties worden uitgevoerd.	Energietransitie algemeen	Milieu Duurzaamheid
Agenda 'Energietransitie Noordzeekanaalgebied'	In 2019 zal in opdracht van het Bestuursplatform aan de Ontwikkelstrategie NZKG een nadere invulling worden gegeven in de volgende producten en acties: 1. Uitvoeringsprogramma: betreft vooral de korte termijn gericht op basisstappen, afspraken zoals zijn	Uitvoerings-programma energietransitie NZKG	Duurzaamheid

	gemaakt in het Klimaatakkoord en de regiotafel NZKG. 2. Strategische agenda: gericht op de middellange en lange termijn. Verder uitwerken en onderzoeken van de ontwikkelprincipes (o.a. waterstof, biomassa, biobrandstoffen, CCS/CCU). Met het Rijk zal gekeken worden naar NZKG in NOVI en wat dit verder betekent. 3. Relatie stad-haven: breder onderzoek naar impact van o.a. Havenstad en ruimtediscussie		
Energiebesparing in de glastuinbouw			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Inzet op energiebesparing Greenport NHN en Greenport Aalsmeer	In beide Greenports staat het thema Duurzaamheid hoog op de agenda. Het gebruik van aard- en restwarmte en het hergebruik van CO ₂ zijn voorbeelden daarvan. In 2019 verwachten wij weer nieuwe concrete voorstellen op het gebied van energietransitie. In de eerste helft van 2019 zal een nieuwe coördinator duurzaamheid glastuinbouw worden aangetrokken. Deze coördinator zal voor beide Greenports werken aan het aandragen van nieuwe investeringsvoorstellen. De coördinator kan ook een bijdrage leveren om de energietransitie in glastuinbouw te verankeren in de regionale energiestrategieën.	Glastuinbouw	Landbouw
Verduurzaming glastuinbouwgebied PrimA4a	In 2019 wordt gestart met de fysieke aanleg aftakking OCAP CO ₂ leiding. De uitvoering van het deelproject Opschaling gelijkspanning wordt voortgezet in 2019. In 2018 is gebleken dat een warmte/koude uitwisseling met de datacenter op Schiphol Trade Park op dit moment geen haalbare businesscase is. De gemeente is in overleg met de provincie voor een alternatief. In de eerste helft van 2019 moet duidelijk zijn of er een alternatief beschikbaar is.	FES gelden	Landbouw
Faciliteren aardgasloze kassen	In 2019 volgt een nieuwe openstelling van de verplaatsingsregeling voor de glastuinbouw. Wij verwachten hierdoor in 2019 een aantal tuinders te faciliteren om te verplaatsen naar glastuinbouwconcentratiegebieden. Voor de projecten OCAP De Kwakel en TWIN-H Ontsluiting PrimA4a is in 2018 subsidie verleend. In 2019 wordt gestart met de uitvoering van de werkzaamheden.	Niet van toepassing	Landbouw
Het 'Nieuwe telen'	In 2018 is het programma Het Nieuwe Telen van start gegaan. In 2019 wordt het programma geëvalueerd en bij tevredenheid verlengd.	Glastuinbouw	Landbouw

Wind op zee

Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Aanlanding Wind op Zee	De provincie werkt samen met TenneT voor het landschapsplan en ontheffing provinciale milieuverordening voor de aanlanding van de windmolenparken Hollandse kust Noord en Hollandse kust west (alfa). Voor Hollandse kust west bèta start EZK het traject notitie reikwijdte en detail op. Verder zet de provincie zich samen met de regio NHN en NZKG in voor de aansluiting op nieuwe windmolenparken na 2030.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte

Wind op land			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Vergunningverlening	Alle vergunningen zijn verleend en hebben stand gehouden bij de Raad van State. In 2019 zal gestart worden met het opstellen van een nieuwe monitor ten aanzien van de realisatie van de taakstelling.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte
Afstemming Rijk over prestatieafspraken	Deelname in het BLOW overleg waarin IPO en Rijkspartners afstemmen over de uitvoering van wind op land en afstemmen over de knelpunten die men tegenkomt in de uitvoering. Afstemmen over de insteek voor wind na 2020 als inzet voor het nieuwe Klimaat en Energieakkoord.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte

Zonne-energie			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Zonatlas	Wij blijven de Zonatlas online aanbieden en actualiseren deze elk jaar.	Energietransitie	Duurzaamheid
Evaluatie ruimtelijk beleid zon	In het najaar van 2018 is het beleid geëvalueerd. Dit heeft, naast het evaluatierapport, geresulteerd in een aantal beleidsaanbevelingen. In januari 2019 hebben GS op basis van deze beleidsaanbevelingen een ontwerp-wijziging van de Uitvoeringsregeling vastgesteld. PS hebben met motie 11-2019 aangegeven zich te kunnen vinden in de voorgestelde wijziging, mits de uitvoeringsregeling zodanig wordt aangepast dat initiatieven die vallen onder de stimuleringsgebieden ter besluitvorming aan PS worden voorgelegd. Komende weken wordt in GS besloten over een aangepast vaststelling met deze strekking.	Niet van toepassing	Ruimte Duurzaamheid
Stimuleren zon op daken	Wij blijven zonne-energie op daken actief stimuleren via kennisuitwisseling, financiële regelingen en het Servicepunt Duurzame Energie. Zo wordt de totstandkoming van zonnepanelen op bedrijfsdaken gestimuleerd via de HIRB-regeling. Voor zonne-	Zon	Wonen Duurzaamheid

	energie op maatschappelijk vastgoed en agrarisch vastgoed wordt een samenwerking verkend met respectievelijk de stichting Schooldakrevolutie en LTO. Voor 2019 is aanvullend budget gereserveerd ten behoeve van een zon-makelaar voor de “lastige daken”.		
Onderzoek naar Zon in beschermingsgebieden	Een aantal beschermingsgebieden wordt uitgesloten van zonneparken (artikel 32a PRV). Gelet op de belangen van de energietransitie en de vraag vanuit de praktijk wordt verkend of er niet toch inpassingsmogelijkheden zijn. Uit het herijkingsonderzoek (nov 2018) blijkt dat er geen verenigbaarheid is met het Weidevogelleefgebied-beleid. Er wordt nog onderzoek gedaan naar de mogelijkheden in de Stelling van Amsterdam en Nieuwe Hollandse Waterlinie (de zogenaamde “Heritage Impact Assessment”). Verder wordt momenteel gewerkt aan de nieuwe Omgevingsverordening. Hierin zullen de beschermingsregimes worden vereenvoudigd. Bij deze vereenvoudiging worden de effecten op duurzame energie-ontwikkelingen meegewogen.	Zon	Duurzaamheid Ruimte
Onderzoek naar effecten opstellingen voor zon op ondergrond en gewassen	In opdracht van de provincies Groningen en Noord-Holland hebben de WUR, RUG en Kenniscentrum Akkervogels in het najaar 2018 onderzoek uitgevoerd op dit thema. De resultaten zijn meegenomen in de herijking van het ruimtelijk beleid. Zo wordt voorgesteld een aantal aanvullende voorwaarden rond ecologische inpassing op te nemen in het beleid. Verder is het van belang monitoringsonderzoek uit te voeren, het ontbreekt nog grotendeels aan goede empirische data. Dit wordt opgepakt in het interprovinciale zonoverleg, samen met het Nationaal Consortium Zon in Landschap en Landbouw waar de provincie lid van is.	Zon	Duurzaamheid Ruimte
Stimuleren zon via meervoudig ruimtegebruik	De provincie stimuleert naast daken ook de totstandkoming van zonne-energie via andere vormen van meervoudig ruimtegebruik. Zo wordt via de sector B&U ingezet op zonne-energie op en langs eigen infra-areaal. Verder is de provincie betrokken bij o.a. de pilot zon op stortlocaties (Den Helder), de realisatie van een zon-parkeerplaats (Bloemendaal), een zon-geluidsscherm (Alkmaar). Voor 2019 is extra budget gereserveerd voor de verdere stimulering van zon via meervoudig ruimtegebruik.	Zon	Duurzaamheid Ruimte

Biomassa en groen gas			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Lobby via BAC VTH/IPO	Op basis van besluiten GS en IPO participeren in	Niet van	Duurzaamheid

	Programma-aanpak Goederenvervoercorridors (Clean Energy Hubs). Samen met I&W, Havenbedrijf Rotterdam, Topsector Logistiek en provincies. Doel uiterlijk in 2024 realisatie van 100 vulpunten, 4.000 (zware)trucks en 20 binnenvaartschepen op duurzame brandstoffen (bioLNG, elektrisch, H2)	toepassing	Milieu, Mobiliteit
--	--	------------	--------------------

Warmte en Koude			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Stimuleren benutten van warmte en koude	In de Metropoolregio Amsterdam werken we met 37 publiek-private partijen samen. Eind 2018 is een Grand Design 2.0 opgeleverd met informatie over de warmtevraag en warmtebronnen in de MRA. Deze informatie vormt de basis voor een gebiedsgerichte aanpak voor de realisatie van warmtenetten. De 37 samenwerkende partijen (waaronder PNH) zijn met elkaar een Samenwerkingsovereenkomst Warmte/Koude MRA 2018-2021 aangegaan. Doel van de samenwerking is het aanjagen van concrete projecten, het opbouwen en uitwisselen van kennis en de uitbreiding van de publiek - private netwerkfunctie. Het programma zet de komende jaren in op het beschikbaar krijgen van restwarmte en inzet van duurzame warmtebronnen als aanjager voor warmtevoorzieningen, op het inzicht leveren in de potentie en toepassing van duurzame warmtebronnen, op het beschikbaar maken van het Grand Design 2.0 voor gemeenten (o.a. ten behoeve van de Transitievisies warmte) en RES-sen en op het opbouwen en delen van kennis en ervaringen met partijen binnen het MRA netwerk.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid
Lidmaatschap Stichting Warmtenetwerk	In 2019 worden wij lid van Stichting Warmtenetwerk die zich inzet voor kennisontwikkeling over warmte- en koudenetten.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid
Aardwarmte	Het opzetten van een exploratieprogramma voor de MRA en het aanjagen van aardwarmteprojecten zijn actiepunten voor 2019. Het exploratieprogramma bestaat uit seismisch onderzoek en enkele proefboringen. Dit is nodig om de ondergrond van de MRA in kaart te brengen. In het voorjaar wordt begonnen met het 'schieten' van proeflijn. Indien dit succesvol is, wordt na de zomer de rest van het onderzoek uitgevoerd. Het exploratieprogramma zal zo'n 6 tot 9 maanden in beslag nemen. Daarnaast wordt een versnellingsproject opgezet (werktitel: PVA MRA) dat aardwarmteprojecten in de hele provincie moet gaan ondersteunen. Dit project start in het tweede kwartaal van 2019 en zal minimaal twee jaar duren.	Geothermie en Reserve Energietransitie	Duurzaamheid

Stimuleren verbinding bronnen en faciliteren en aanjagen initiatieven	De warmtebronnen voor Noord-Holland worden geactualiseerd en aangevuld. Er wordt aangestuurd op samenwerking met bestaande registers zoals van de MRA. Het koppelen van warmteaanbieders en – afnemers vindt plaats in de warmtetransitievisies op basis van data uit het bronnenregister. De relatie met de landelijke data wordt nader uitgewerkt.	Niet van toepassing	Duurzaamheid
---	--	---------------------	--------------

Op weg naar een nieuw energiesysteem			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Alliander	Naast onze rol als aandeelhouder versterken wij in 2019 onze inhoudelijke werkrelatie met Alliander.	Niet van toepassing	Duurzaamheid
Energie-infrastructuur	In mei 2019 zal een systeemstudie naar de energie-infrastructuur opgeleverd worden. Deze heeft als doel om te komen tot een eenduidige kennisbasis ten aanzien van de benodigde ontwikkeling van het energiesysteem en het CO2-netwerk in de provincie Noord-Holland om zo te komen tot beter geïnformeerde keuzes en besluiten.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid Ruimte

Energie en Ruimte			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Omgevingsverordening	Vanaf 1-1 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Op dat moment moet ook de provinciale Omgevingsverordening hieraan voldoen. Vooruitlopend hierop wordt de Omgevingsverordening 1.0 na de zomer van 2019 aan PS ter besluitvorming voorgelegd. Hier zullen ook de provinciale belangen en afspraken uit o.a. Klimaatakkoord, Omgevingsvisie NH2050, NOVI en Ontwikkelstrategie NZKG moeten worden meegenomen.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte
Energie en Gebieden	Wij zorgen ervoor dat het thema energie inhoudelijk en ruimtelijk wordt meegenomen bij gebiedsontwikkelingen en visies: · Noordzee: visie Noordzee 2030 · IJsselmeergebied: vervolg op verkenning en uitwerking gebiedsagenda · Noordzeekanaalgebied: zie eerder punt · Den Helder · Landschap/veenweidegebieden	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte

Innovatie			
Activiteit		Dekking	Portefeuille
Biomassa	In 2017 is de subsidie verleend voor de demonstratie-	Reserve	Duurzaamheid

	installatie Ambigo. In 2018 is met veel moeite de financiering rondgekomen. Partijen brengen begin 2019 de risico's in beeld en nemen maatregelen om deze risico's beheersbaar te maken. Verwacht wordt dat in het eerste kwartaal van 2019 de knoop wordt doorgehakt over de bouw van Ambigo. Ambigo zal worden gebouwd op InVesta (Institute for Valorization and Expertise in Thermochemicals Alkmaar). De provincie heeft het voornemen om ook een subsidie aan Investa te verlenen. Deze verlening is gekoppeld aan de bouw van Ambigo. Verwacht wordt dat deze subsidie in het eerste kwartaal van 2019 kan worden verleend.	energietransitie	Economie
Experimenteerruimte	In het verlengde van het regeerakkoord zal verkend worden of we mogelijk gebieden en/of thema's kunnen aanwijzen die hiervoor in aanmerking komen.	Niet van toepassing	Duurzaamheid Ruimte

Randvoorwaarden			
Activiteit	Omschrijving	Dekking	Portefeuille
Monitoring	In 2018 is de 'Staat van de transitie' opgeleverd zoals is opgenomen in Motie Beleidsagenda Energietransitie (M18/25-5-2016). Tijdens de bespreking van de Staat van de Energietransitie in de commissie van 9 april 2018 is toegezegd om tot een tweejaarlijkse actualisatie te komen via een dashboard. Zoals in de brief naar PS dd 13-11-2018 (kenmerk 1013723/1124783) is voorgesteld en tijdens de vorige commissie EEB van 26 nov 2019 besproken zullen we met het uitbrengen van het dashboard aansluiten bij de landelijke rekenregels die in het kader van het Klimaatakkoord en bijbehorende RES-sen ontwikkeld worden. Naar verwachting zal in de 2e helft van 2019 een eerste versie van het beoogde dashboard gepresenteerd kunnen worden.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid
Communicatie	Vanuit een communicatiestrategie maken wij zichtbaar welke inspanning wij doen en geven wij aandacht aan bijzondere projecten/resultaten uit het werkveld in Noord-Holland en specifiek voor het laatste jaar van de Beleidsagenda Energietransitie.	Energietransitie algemeen	Duurzaamheid